

FAMILIESCHATTEN | DE BRONNENRIJKDOM VAN VROEGMODERNE FAMILIEARCHIEVEN

In het kader van TEMAS, een BRAIN-project van het Belgisch Federaal Wetenschapsbeleid, organiseren het Rijksarchief en de onderzoeksgroep Nieuwe Tijd van de KU Leuven op **dinsdag 3 september 2019** een workshop over vroegmoderne familiearchieven in het statige Arenbergkasteel te Heverlee.

Archivarissen en onderzoekers zullen tijdens deze workshop stilstaan bij de totstandkoming, functie en evolutie van belangrijke vroegmoderne documenttypes in familiearchieven. Hoe staan *livres de raison*, persoonlijke rekeningen, kookboeken, genealogische documenten, correspondentie en andere bronnen in relatie tot de handelingen, activiteiten en sociale status van de families die ze vormden? Welke *incentives* en noden vormden de aanleiding voor de ontwikkeling van nieuwe documenttypes? De workshop wordt ingeleid met een *keynote* van em. prof. dr. Eric Ketelaar (Universiteit van Amsterdam).

Deelname aan de workshop is gratis, 's middags is er een lunch voorzien voor alle deelnemers. **Inschrijven kan tot 15 augustus** per mail aan Valerie Vrancken (Valerie.Vrancken@arch.be).

PROGRAMMA

9u30: Ontvangst met koffie en thee

9u50: Welkomstwoord

10u00: *Keynote | Familiearchieven: eenheid in verscheidenheid*
Eric Ketelaar (Universiteit van Amsterdam)

10u45: *Familiearchief of handelsarchief? De correspondentie en boekhouding van de Salviati en Rinieri tussen Antwerpen en Florence in de zestiende eeuw*
Christophe Schellekens (Leibniz-Instituut voor Europese Geschiedenis)

11u15: *De brieven van de familie Harrach: belangen behartigen en lobbycampagnes coördineren in een pan-Europees netwerk*
Klaas Van Gelder (UGent)

11u45: Vragenronde

12u00: Lunch

13u15: *Onlosmakelijk verbonden. Adellijke kookboeken, receptenschriftjes en familiegeschiedenis (18de-19de eeuw)*
Sofie Onghena (Algemeen Rijksarchief te Brussel)

13u45: *Les comptes des recettes et dépenses personnelles comme sources pour l'histoire des familles à travers l'exemple de fonds de famille conservés aux Archives de l'Etat à Mons, en particulier les archives du château de Beaumont*
Pierre-Jean Niebes (Rijksarchief Bergen)

14u15: *Van ooievaars tot padden: rekeningen vertellen boeiende verhalen*
Joke Bungeneers (dienst erfgoed Provincie Antwerpen)

14u45: Vragenronde

15u00: Pauze met koffie en thee

15u15: *Diamantboeken en vrachtbrieven. Handelsbronnen in het archief de Bergeyck*
Carine Goossens (archief Beveren en archief de Bergeyck)

15u45: *An archivist's nightmare: wanneer archief documentatie wordt (case familiearchief de Limburg-Stirum)*
Hendrik Callewier (Rijksarchief Brugge en Kortrijk)

16u15: Vragenronde

16u25: Afsluiting

16u35: Receptie

FAMILIEARCHIEVEN: EENHEID IN VERSCEIDENHEID?

Keynote-lezing door em. prof. dr. Eric Ketelaar

Een familiearchief wordt traditioneel gedefinieerd als 'een overgeleverde combinatie van archieven van personen die tot elkaar in familiebetrekking bestaan'. Uit deze definitie blijkt niet welke interne en extern gerichte dynamiek een familiearchief kan vertonen. Vele van de schriftelijke en niet-schriftelijke genres in een familiearchief voorzien de familie van sociale gedragscodes en roepen acties en reacties op. Deze dualiteit wordt beschouwd als een 'genre systeem', een netwerk van onderling verbonden genres, beheerst door 'spelregels' die de herkenbaarheid van de genres en de voorspelbaarheid van de reacties van de deelnemers regelen. Denk, bijvoorbeeld, aan al wat een huwelijk of het overlijden van een familielid teweeg brengt. Door familiearchieven als genre systemen op te vatten, krijgt men oog voor hun dynamiek en hun sociale betekenis.

LOCATIE

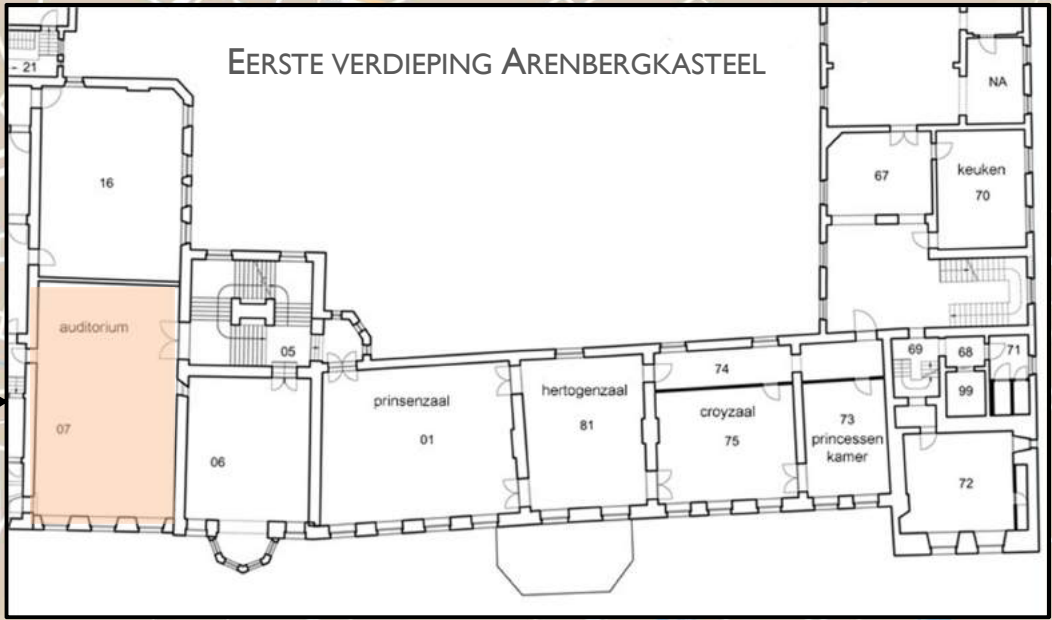
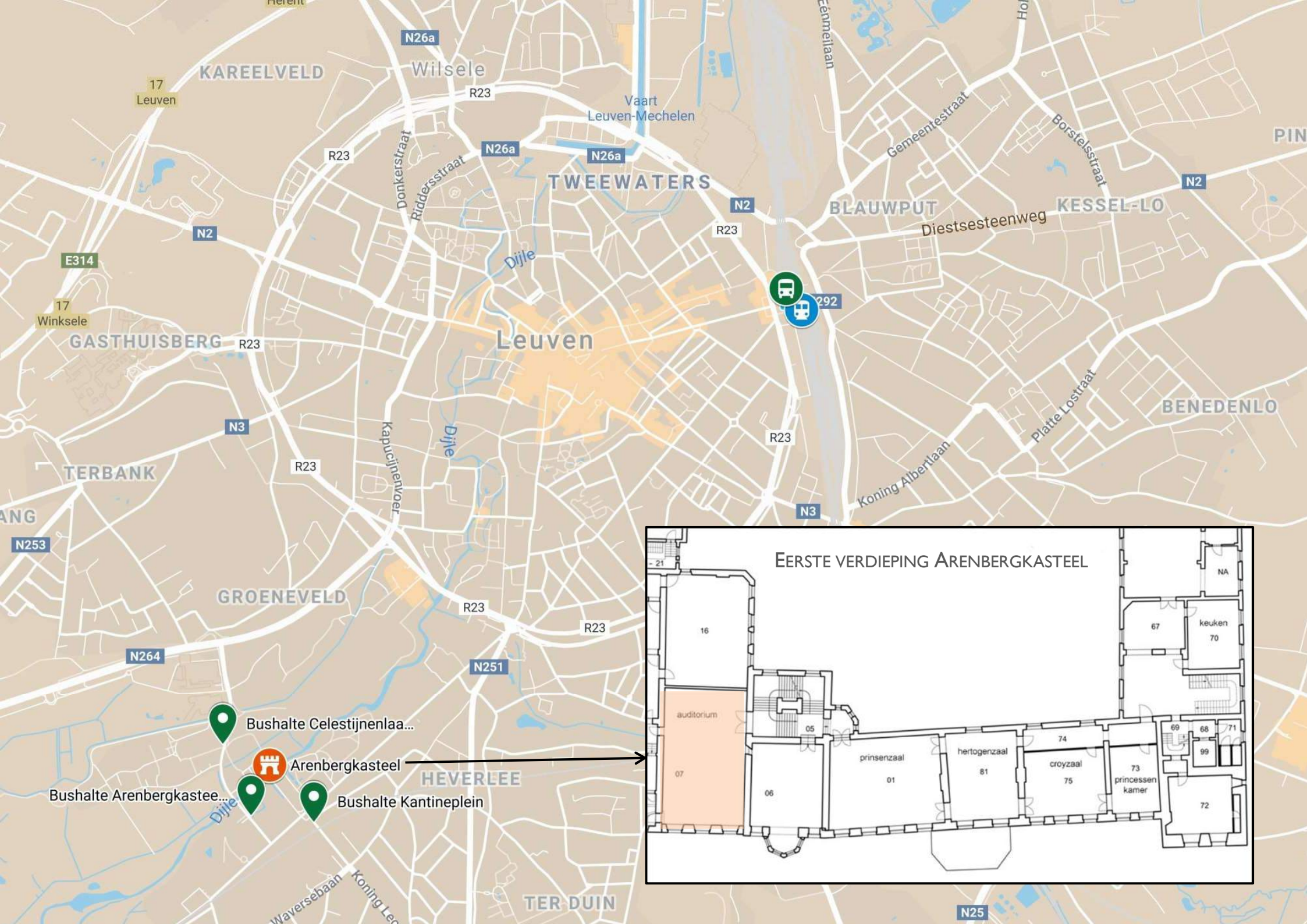
Aula van het Arenbergkasteel (KAST 01.07)
Kasteelpark I, Heverlee

Openbaar vervoer

🚆 Station Leuven, en vervolgens

🚊 De Lijn, lijn 2 Kessel-Lo – Heverlee, halte Kantineplein,
Arenbergkasteel of Celestijnenlaan

Een parkeerplaats aan de Celestijnenlaan kan voorafgaand per mail
aangevraagd worden (Valerie.Vrancken@arch.be)

TEMAS, voluit Thesaurus of Early Modern Archival Sources, is een samenwerkingsproject tussen het Rijksarchief en de KU Leuven en wordt gefinancierd door het BRAIN-be-programma van het Belgisch Federaal Wetenschapsbeleid. Het project beoogt de ontwikkeling van een databank waarin vroegmoderne documenttypes van archivalische aard op een toegankelijke manier worden voorgesteld. TEMAS is daarbij geconcipeerd als een hulpinstrument ter ondersteuning van archiefgebruikers die worstelen met de interpretatie van archivalische beschrijvingen en daardoor moeilijk de vertaalslag kunnen maken van formele beschrijvingen naar het concrete bronnenmateriaal. In het kader van het project organiseren we verschillende thematische workshops over vroegmoderne brontypologie, waarvan de eerste op 15 maart 2019 in Leuven doorging. Toen stond de archiefvorming bij stedelijke instellingen in de vroegmoderne periode centraal. Voor meer info over het project kan u terecht op de website www.belspo.be/belspo/brainbe/projects/TEMAS_nl.pdf.

Organisatie van de workshop:

Johan Verberckmoes (KU Leuven)

Eddy Put (Rijksarchief Leuven)

Valerie Vrancken (Rijksarchief Leuven)